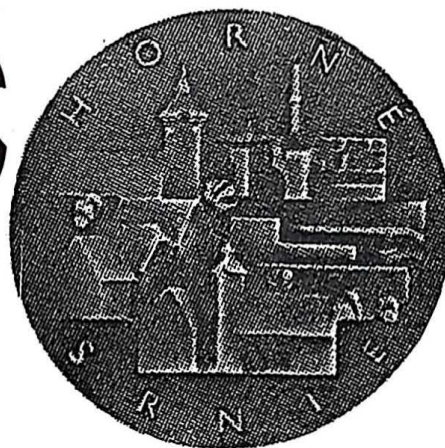

LIPOVEC

NOVINY OBCE HORNÉ SRNIE

SEPTEMBER 1993 č.3

ROČ.II

Keď z veže nášho kostola
zaznejú krajom zvonov hlasy,
čie strdce túhe odolá
vrátiť sa v zašlé, dávne časy
a vrúcny, čistým detským citom
objať pohľadom rodnú zem?
Za slzy netreba sa hanbiť pritom,
keď šepkám, že ju milujem.

Keď z veže nášho kostola
tiahnu sa krajom tiché tóny,
zdá sa mi, že niekto ma volá
i potom keď už zmĺknu zvony...
Ozvena stáročí vracia sa zas a zas -
v nej hlasy predkov, to volajú oni!
Láska neumiera, nezničí ju čas.
Je balzamom duší a na poplach zvoní
keď zloba pekelná zmocňuje sa nás.

Na veži nášho kostola
hlas zvonov pravdu hlása:
kto klamom a zvodom sveta odolá
odmenou mu bude večná spása.

Anton B E Ň O

TROJITÉ JUBILEUM

Chrám - kostol bol v každej spoločnosti oázou ticha, miestom azylu, Domom božím, Dom modlitby a meditácie, miesto sväté.

Prvý kresťanský chrám na našom území, podľa historických prameňov, bol postavený kniežaťom Pribinom v roku 833 v Nitre (teda pred 1160 rokmi). Príchodom našich vierozvestcov sv.Cyrila a sv.Metoda v roku 863 (teda pred 1130 rokmi) sa začalo kresťanstvo v našom ľude upevňovať a prehĺbovať, čo vyvolalo stavebný rozvoj chrámov a formovanie sa kresťanských spoločenstiev, zvaných farnosti.

V roku 1863 bola utvorená samostatná farnosť Horné Srnie a náš vtedajší malý kostolík prestal byť filiálnym kostolom farnosti Nemšová. Bola to významná udalosť, ktorá znamenala stálu prítomnosť kňaza v obci a jeho blahodárny vplyv na rozvoj duchovnej kultúry občanov a na rozvoj cirkevného školstva - teda vzdelanosti.

V krušných vojnových rokoch 1941-43, ale zároveň nádejepnom období Slovenského štátu, sa naši starí otcovia podujali na rekonštrukciu svojho malého kostolíka, aby vybudovali dôstojný a priestranný chrám. Ich požehnané úsilie a námahy boli korunované úspechom a obnovený trojloďový kostol bol slávnostne posvätený nitrianskym biskupom Dr.Eduardom Nécseym 5.septembra 1943 - teda pred 50 rokmi. Kostol bol zasvätený svätému Jánovi Nepomuckému, ktorý zomrel mučeníckou smrťou v roku 1393 - teda pred 600 rokmi.

Rok 1993 je pre našu farnosť a celú obec rokom význačných výročí. Pripomíname si 600 rokov od mučeníckej smrti svätého Jána Nepomuckého, patróna nášho kostola a celej farnosti, 130 rokov od založenia hornosrnianskej farnosti a 50. výročie posviacky nášho kostola po ukončení jeho prestavby v roku 1943. Ak k tomu priradíme ešte 1160 rokov od postavenia prvého kresťanského chrámu na našom území - v Nitre a 1130 rokov od príchodu sv. Cyrila a sv. Metoda na Veľkú Moravu, môžeme rok 1993 nazvať v pravom slova zmysle rokom jubilejným.

Týmto okrúhlym a nevšedným výročiam venujeme toto septembrové vydanie nášho obecného časopisu LIPOVEC a svojou troškou tak chceme prispieť k dôstojnosti osláv trojitého jubilea našej farnosti.

Dr.Pavol ČERVENÝ

KOSTOL A FARNOSŤ V HORNOM SRNÍ

Keďže najstaršou lokalitou v oblasti Vlárskoho priesmyku je Nemšová /prvá písomná zmienka je z roku 1242/, stala sa prirodzeným administratívnym i náboženským centrom tohto mikroregiónu. Okolo roku 1540 zasiahli reformačné prúdy aj Nemšovú. Po roku 1665 vystupuje v Nemšovej opäť rímsko-katolícka cirkev. Okrem vlastnej obce patria do nemšovskej farnosti aj tieto fílie: Borčice, Dvorec, Kľúčové, Ľuborča, Závada a Horné Srnie. Teražší barokový kostol sv. Michala postavili v Nemšovej v roku 1768.

O dve desaťročia neskôršie, v roku 1789, stavia sa kostol i v Hornom Srní, v neorománskom slohu s barokovou vežou. Bola to jednolodová stavba s výraznou vežou, ktorá bola vtedy situovaná mimo zástavbu vlastnej obce. Dnes je kostol súčasťou hlavnej ulice Súhrada. I keď bol kostol v Hornom Srní postavený a pravdepodobne aj slúžil svojmu účelu, obec bola stále filiou Nemšovej - to znamená, že nemala vlastného kňaza. Bohoslužby prichádzal vysluhovať kňaz z Nemšovej. Tento stav trval až do roku 1863, ktorý je pre Slovákov pamätný a významný. Minulo práve tisíc rokov odvtedy, čo slovanskí vierozvestci sv. Cyril a sv. Metod prišli na Veľkú Moravu. V roku 1863 prestáva byť Horné Srnie filiou Nemšovej a zakladá sa tu samostatná farnosť, pod ktorú patria aj osady Čakanov a Rajkovec. Prvým kňazom v Hornom Srní bol farár Štefan Ucsnay. Farár mal na starosti aj cirkevnú školu. V roku 1864 bolo v škole 34 žiakov zo 768 obyvateľov obce. V roku 1881 narástol počet obyvateľov na 780, počet žiakov výrazne stúpol - na 94.

Rozvoj obce a prírastok obyvateľstva boli príčinou toho, že pôvodný kostolík sa stával pre veriacich tesným. Preto v rokoch 1941-42 sa pristúpilo k jeho prestavbe, podľa projektu architekta Juraja Bociana. Kostol sa podstatne zväčšil a k novej hlavnej lodi pribudli ešte dve menšie bočné lode. Prestavba dala kostolíku celkom inú, mohutnejšiu a pôsobivejšiu siluetu. Posviacka obnoveného chrámu sa uskutočnila 5. septembra 1943. Koncom päťdesiatych rokov sa pristavili na oboch stranách priečelia ešte dve kaplnky. Kaplnka vľavo predstavuje z vonkajšej strany zjavenie Panny Márie v Lurdoch, vo vnútri je rokokový, pravdepodobne pôvodný oltár z 2. polovice 18. storočia. V kaplnke vpravo je z vonkajšej strany umiestnený výjav z Golgoty, vo vnútri je povestný Betlehem. Táto kompozícia, ktorá nám približuje narodenie Pána, vznikla v päťdesiatych rokoch. Veľkú zásluhu na jeho stavbe mal d.p. farár Augustín Turček, ktorý bol správcom farnosti v rokoch 1949 - 1968. Patrónom kostola v Hornom Srní je svätý Ján Nepomucký, ktorého 600. výročie mučeníckej smrti si v tomto roku pripomíname.

Nad hlavným oltárom je namaľovaný obraz sv. Jána Nepomuckého s Karlovým mostom a riekou Vltavou.

Významné spoločenské udalosti zanechali stopu aj v ľudovej tradícii. V rodine Galkovcov sa do našej prítomnosti traduje príhoda, ktorá sa viaže k histórii nášho kostola. Pán Cyril Galko nám ju priblížil takto: "Naša praprababka /Galková/ išli hore dolinou do poľa. Keďže krátko predtým tiekla vo Vlára veľká voda, zostali na brehoch rôzne priplavené predmety. Táto babka našli kožený kufer plný peňazí, ktorý priniesla voda. Ako nábožná žena sa rozhodli, že peniaze obetujú na stavbu kostola v Hornom Srní." Táto príhoda je zaznamenaná už aj knižne. Pričinil sa o to český profesor Jan Húsek. Vo svojej knihe "Hranice mezi zemí Moravskoslezskou a Slovenskem", ktorá vyšla v Prahe v roku 1932, má niekoľko ukážok hovorovej reči z obidvoch strán moravsko-slovenskej hranice. Na strane 331 je malá stať s titulom "Z Horního Srní u Vlárského Průsmyku" /Vypravovala Marie Michalíková, 77 letá, vdova, č. 135/.

O založení kostela

Stará Fabuš-Galková /Galkovci mali v minulosti priezvisko zložené z dvoch slov/ išla do kostela ráno v nedeľu vodami /popri Vlára/ do Nemšovej. Pri vode našla kufer s peniazmi. Tahala ih z vody a pretrhla sa. Keď nemohla vytáhnúť, išla pre pomoc domou. Zavolala svojich, aby išli pre ne. Keď ih domou dopratali, dali kostel vystaviť.

Obidva predložené texty majú spoločné to podstatné: nález peňazí, ktoré priniesla voda a naloženie s peniazmi. Líšia sa v tom, kde boli nájdené. Pri ceste do kostola v Nemšovej to mohlo byť pod dnešnou obcou, pri ceste do poľa hore dolinou to bolo naopak nad obcou. Tento malý rozdiel nie je v príhode však rozhodujúci. Je to príklad folklórnej transformácie udalosti, ktorá sa stala pred viac ako dvoma storočiami.

Milan CHLEBANA

REKONŠTRUKCIA, POŽEHNANIE A POSVIACKA KOSTOLA V HORNOM SRNÍ

Pôvodný kostol nebol ako celok postavený v rovnakom slohu. Klenba a tvary okien pripomínali sloh neorománsky, ale vežová časť pripomína barokový sloh. Až do roku 1923 bola strecha šindľová. Vnútorne rozmery hlavných lodí nepresiahli 8,2 x 11 m. Výška po hlavnú rímsu dosahuje 17,3 m. Od roku 1923 až po rok 1941 neboli na kostole urobené podstatné úpravy. Pretože kostol nebol postavený v čistom slohu, pamiatkový úrad v Bratislave ho neevidoval ako kultúrnu pamiatku. Bol to kostol pohľadný, ale miesta nebolo pre všetkých veriacich dostatok.

Už vdp. Cyril Žembery pripravil zámer na jeho rekonštrukciu a vypracované plány prezrádzali, že jeho nové základy budú mať tvar kríža. Aj keď pomaly, ale už pred rokom 1937 cirkevná obec začala robiť zbierky na účel rekonštrukcie kostola.

V roku 1937 prišiel do našej farnosti mladý kaplán Anton Posluch. Mimo kňazských povinností dostal do vienka prípravu a rekonštrukciu kostola. Finan- cie cirkevnej obce aj s kostolnými úsporami nepresiahli vtedy 70 tisíc korún, preto zbierky pri nedeľných svätých omšiach pokračovali ďalej. Pán farár pomaly získaval zázemie materiálnej aj finančnej podpory v cirkevných a politických inštitúciách. Obrat v prípravnom období zaznamenal príchod nového vedúceho notára do Nemšovej. Pán Jozef Bašnák nastúpil do funkcie v roku 1939, ako skúsený notár a hlavne podporovateľ stavieb kostolov. Bol pri stavbe kostola v Šuranoch a v Bolešove. Jeho zásluhy ocenila aj cirkevná vrchnosť a na návrh biskupského úradu dostal od svätého otca vyznamenanie "Bene merenti". Už spomenuté pôvodné plány rekonštrukcie kostola neboli v obci prijaté, ale bol spracovaný nový návrh tak, že pôvodná veža nebude zbúraná. Tento návrh schválil aj biskupský úrad v Nitre s podmienkou, že náklady na pôvodnú dokumentáciu cirkevná obec zaplatí, čo sa aj stalo. Nový projekt vypracoval pán architekt Juraj Bocian zo Zlatých Moraviec. Farský úrad požiadal o vydanie stavebného povolenia. Nasle- dovalo komisionálne konanie na mieste 11. júna 1940 a okresný stavebný úrad už 13. júna 1940 vydal stavebné povolenie pod číslom 10.170/100/1940.

Bol vypísaný súbeh na rekonštrukciu. Prihlásili sa štyri firmy. Ich ponuky boli starostlivo posúdené aj za výdatnej pomoci pána notára Jozefa Bašnáka. Prípravy postupovali pomalšie, hlavne pre nedostatok financií, ale aj tento problém v obci vyriešili. Významná pomoc prišla z politickej obce vo forme 150 tisíc korún v hotovosti o čo sa zaslúžil pán notár. Celkove obec prispela na rekonštrukciu 448 tisíc korunami. Pán barón Ervin von zu Harbach z panstva Ľuborča daroval 110 m3 stavebného dreva na koreni a 68 tisíc korún v hotovosti. Akciová spoločnosť cementárne s tichým súhlasom pána generálneho riaditeľa Ing. Richarda Spíška za symbolickú cenu prisľúbila dodať viac ako 10 vagónov cementu. Odtiaľto prišla neskôršie aj ďalšia pomoc vo forme odborných prác a nedostatkového materiálu. Ministerstvo školstva poskytlo subvenciu 40 tisíc korún. Vrchný župan pán Dr. Vojtech Kallay vybavil subvenciu 60 tisíc korún od vedenia trenčianskej župy. Farnosť mala uložené peniaze na biskupskom úrade a v brumovskej záložni spolu asi 133 tisíc korún. Z kostolnej hotovosti, cirkev- nej dane, darov veriacich a zo zbierok bolo k dispozícii viac ako 170 tisíc korún.

Urbárska obec dala v hotovosti 42 tisíc korún a poskytla svoju vkladnú knižku /výška obnosu nie je známa/. Cirkevné a obecné spolky priložili asi 30 tisíc korún. Pán biskup osobne daroval 8 tisíc korún v hotovosti.

Stav v príprave na rekonštrukciu dostal reálnu podobu. Ponuky firiem boli predmetom diskusií a pôvodne boli stavebné práce zadané firme Romana Jozefčíka z Trenčína už v máji v roku 1941. Pán architekt Roman Jozefčík mal neskôršie niektoré požiadavky, ktoré zo strany investora nebolo možné splniť. Z tohoto dôvodu bola vybraná na realizáciu stavebných prác firma autora projektu rekonštrukcie. Pán architekt Juraj Bocian bol teda projektant aj staviteľ nášho rekonštruovaného kostola. Stavebný dozor bol zabezpečený župným technickým oddelením v Trenčíne a robil ho pán staviteľ Jaroslav Krágl.

V júni 1941 začali búracie práce starého kostola mimo vežovej časti. Práce postupovali veľmi rýchle aj napriek tomu, že muži začali odchádzať na vojnu. Miestni veriaci robili takmer všetky pomocné práce zadarmo. Majitelia konských poťahov vozili drevo z lesov a piesok od Váhu /asi 150 m³/. Na kravských poča-hoch bolo dovezené viac ako 200 m³ štrku z koryta rieky Vlára.

Základný kameň posvätil už 17. augusta 1941 vdp.Žigmund Martiš, farár z Nemšovej. Stavebníkom želal aj Pán Boh, lebo betonárske práce boli ukončené už začiatkom decembra. Firma pána Jozefa Bútoru z Nemšovej urobila za pár dní všetky odboré tesárske práce na streche. Pokrytie škridlou a oplechovanie strechy firma Bunček - Habán dokončila tesne pred príchodom zimy. Až do jari 1942 boli všetky práce prerušené. Po veľkonočných sviatkoch boli urobené odšalovacie práce a omietanie za výdatnej pomoci miestnych obyvateľov.. Odborné práce boli objednané v blízkom okolí, ale napr. oltár robili majstri zo Spišských Vlachov. Chýbalo dohovoriť podmienky objednávky a inštalácie organu. Pán Július Guna ochotne objednávku prijal a inštaloval dvojmanuálový organ.

Dokončovacie práce boli náročnejšie na čas. Aj napriek veľkému úsiliu boli práce ukončené až v novembri. Bolo nestále, studené počasie, preto bolo dohovorené, že posviacka kostola v roku 1942 nebude, ale kostol bude požehnaný, aby mohli byť slúžené sväté omše.

Požehnanie previedol Msgn. Rudolf Formánek, kanonik z Nitry 28.11.1942. Tento deň bol pre miestnych veriacich sviatkom, aj v miestnej cementárni robili len najnutnejšie práce. Slávnosť požehnania začala posvätením bohostánku, sochy Božského srdca na hlavnom oltári a organu. Potom pán kanonik prešiel do starej cirkevnej školy, v ktorej sa počas rekonštrukcie občania schádzali k bohoslužbám a v tento pamätný deň spolu s duchovenstvom preniesli

Prevelebnú Sviatosť Oltárnu z dočasného oltára na novučičký oltár v kostole. Sprievod to bol mohutný, doprovod zabezpečila miestna dychová hudba a hasiči miestneho zboru. Po požehnaní kostola mal príležitostnú kázeň náš pán farár Anton Posluch, zároveň odslúžil svätú omšu za asistencie početného duchovenstva. Pri tejto príležitosti po prvý raz zaznel aj dvojmanuálový organ.

Milej a pamätnej slávnosti sa zúčastnili aj hostia a dobrodinci, ktorí mali výrazný podiel na rekonštrukcii kostola. Prítomní boli páni: gróf Ervin Reiner, župan Vojtech Kallay, generálny riaditeľ cementárne Ing. Richard Spíšek, okresný náčelník Ondrej Štiávnický, Msgr. Ondrej Marsina, hlavný župný radca Dr. Bartáky, nemšovský vedúci notár Jozef Bašnák, architekt Juraj Bocian, Jaroslav Krágl, zástupcovia obecného úradu a školstva v obci.

Posviacka /konsekrácia/ kostola bola po dohode určená na nedeľu 5. septembra 1943. Prípravy na milú cirkevnú udalosť prerástli rámec obce. Veriaci sa na tento deň dôstojne pripravili. Ulica od kostola až po most, kadiaľ očakávali príchod najdôstojnejšieho pána biskupa bola ozdobená stromkami a malými pápežskými zástavkami. Prvá slavobrána bola na moste /pôvodný drevený most, ktorý je teraz nahradený lávkou/ a hlavná na rázcestí do Súhrady.

Jeho Excelencia najdôstojnejší pán biskup Dr. Eduard Necsey prišiel už v sobotu večer za doprovodu kanonika Msgr. Rudolfa Formánka, biskupského tajomníka Dr. Pavla Beňušku, biskupského ceremoniára Eleméra Štrbavého, profesora teológie Murína a nemšovského dekana Jozefa Kianičku.

Za prítomnosti takmer všetkých občanov pri vystupovaní pána biskupa z auta zahrmeli salvy strelmajstrov z lomu cementárne. Hudba zahrála a zúčastnení zaspievali pápežskú hymnu. Jeho Excelenciu pána biskupa na pôde Horného Srnia privítal vedúci notár z Nemšovej pán Jozef Bašnák. Pán Ondrej Klúčovský privítal vzácneho hosťa v mene obce a obecného úradu, s asistenciou v kroji oblečenej Irenky Papiernikovej, teraz Chlebanovej, ktorá odovzdala kyticu bielych rúží s básničkou. Krátky príhovor predniesol aj pán Ján Čerňáček.

Pri odchode od slavobrány do kostola opäť zahrmeli slávnostné výstrely. V sprievode bola krojovaná skupina dievčat, ktoré niesli relikvie mučeníkov sv. Klémenta a Severiana. Bol to úchvatný sprievod vďačných veriacich uprostred vojnového diania, ktorí so spevom za sprevádzania hudbou kráčali do nového kostola s najvyšším slovenským cirkevným predstaviteľom.

V kostolných dverách podal náš duchovný otec Anton Posluch kropáč pánu biskupovi. Pozostatky svätých mučeníkov boli uložené v predsieni kostola k poklone, ktorú pri nočnej pobožnosti robili veriaci za čestnej stráže miestnych hasičov. Privítanie v kostole bolo urobené podľa cirkevných obradov a tým sa tento slávnostný večer ukončil.

Nedeľa 5. septembra 1943 už od skorého rána bola rušná. Prichádzali hostia z okolia vedení svojimi kňazmi do slávnostne vyzdobenej obce. Posviacka kostola začala o 8,30 hodine, za asistencie početného duchovenstva. Všetky úkony urobil svätiaci biskup Dr. Eduard Necsey. V čase obradov posviacky slúžil poľnú svätú omšu vdp. dekan Jozef Kianička s asistenciou. V kázni sa veriaci prihovril prior dominikánov z Trenčína Dr. Inocenc Müller.

Po krátkej prestávke začala o 11,00 hodine slávnostná svätá omša v novom kostole sv. Jána Nepomuckého, ktorú slúžil prelát-kanonik Msgr. Rudolf Formánek. Počas omše spieval kostolný spevokol z Trenčína pod vedením A. Seleckého. Celá slávnosť posviacky kostola vyznela ako mohutná cirkevno-národná manifestácia a bola ukončená zaspievaním pápežskej hymny, ktorá sa rozliehala ďaleko do vlárskeho údolia a do úbočí Karpát. Jeho Excelencia pán biskup odchádzal z kostola do fary nadšene pozdravovaný mohutným zhromaždením veriacich, ktorých hojne požehnával.

Mimo spomínaných cirkevných hostí sa slávnostnej posviacky zúčastnili už skôr spomínaní verejní činitelia, ktorí sa pričínili o rekonštrukciu kostola. Milí, aj keď nemenovaní hostia boli všetci, ktorí bezplatne pomohli pri rôznych prácach na kostole a betónovaní plochy pred kostolom až po ulicu.

Oficiálnou časťou vysviacky bola ukončená niekoľkoročná snaha veriacich, ich duchovných otcov a svetskej vrchnosti, aby sme v kostole mali dostatok priestoru pre všetkých k Bohu sa utiekajúcich občanov bez rozdielu stavu. Tak rozmýšľal ľud a svetskí činitelia jeho myšlienku podporili, ale zjednotenie urobila cirkev prostredníctvom oddaných kňazov, ktorí u nás a v okolí pôsobili.

Mimoriadnu odvahu do budovania a organizačnú schopnosť pred a pri budovaní kostola prejavil duchovný otec Anton Posluch, ktorý dokázal v ťažkom období, hlavne počas rokov vojny v krátkom čase ukončiť rekonštrukciu kostola, ktorá mimo pomocných prác urobených zadarmo, si vyžiadala náklady viac ako 1,2 milióna korún. Všetci, ktorí boli akýmkoľvek spôsobom zainteresovaní na prípravných, alebo realizačných prácach sa stretli v myšlienke vzdať vďaky Stvoriteľovi a podporiť pokoj na zemi.

Z cirkevných a obecných záznamov v kronike spracoval

Ing. Alojz KRAJČÍ

Vážení čitateľ,
k popisu predchádzajúceho článku redakcia obecných novín vydá fotomontáž,
na ktorej je vidieť pôvodný kostol, asanačné práce časti kostola, postup
pri rekonštrukcii, rekonštruovaný kostol a slávnostné chvíle z posviacky kos-
tola. Záujemcom o tento dokument podrobnejšie informácie podá pán Jozef Kebísek,
bytom Horné Srnie č. domu 273.

R e d a k c i a

DUCHOVNÍ OTCOVIA V NAŠEJ FARNOSTI

Keď bol v našej obci postavený pekný, ale pomerne malý kostol, písal sa
rok 1789. Až do roku 1863 sme patrili do nemšovskej farnosti.

Prvým stálym kňazom v našej farnosti bol vdp.Štefan Ucsnay. Bol zároveň
aj správca cirkevnej školy.

Pán Ignác Diera pokračoval v začatom diele a pracoval mimoriadne dobre.
Pre veriacich bol učiteľom, radcom a aj dobrodincom. Zomrel úplne vyčerpaný
a chudobný, ako jeho veriaci.

Ďalší duchovný otec vdp. Cyril Žembery pôsobil v našej farnosti jedenásť
rokov. Urobil veľa pre znášanlivosť obyvateľov v obci. Zaslúžil sa aj o šírenie
kultúry a vzdelávanie hlavne mladých ľudí. Položil základy myšlienky na pre-
stavbu kostola.

Príchod mladého kaplána Antona Poslucha do farnosti rozprúdil väčší záujem
o spoločný cieľ - rekonštrukciu kostola. Svojimi organizátorskými vlastnosťami
vdp.Posluch pripravil podmienky rekonštrukcie a úspešne realizoval spoločné
dielo. Bol to neúnavný kňaz na poli duchovnom aj spoločenskom. Mimo kňazských
povinností vykonával aj verejnú funkciu. Bol členom finančnej komisie v obec-
nom zastupiteľstve. Mal zásluhu na uskutočnení svätých misií v roku 1944.
Schopnosti dobrého kňaza preukázal v mimoriadne ťažkom vojnovom období.

Pán farár Augustín Turček úplne zrástol s ľudom. V zložitom období plnom
rozporov dokázal ľudí zjednotiť, oduševniť a poučiť. Zveladil kostol aj inšta-
láciou elektrického pohonu zvonov. Vybudoval prekrásny betlehem. Zomrel náhle
a práve jemu, ako prvému vyzvonili zvony s elektrickým pohonom.

Kňaz s veľkými osobnými skúsenosťami bol vdp.Jozef Štefánek.Mal strasti-
plný život a v "kritickom období" musel prerušiť kňazské povolanie. Pracoval
manuálne niekoľko rokov. Dôstojnosť si zachoval a zvyšok života úplne venoval

kňazskému povolaniu až do vysokého veku.

Vám, vdp. Maximilián Nosál, prajeme v našej farnosti trpezlivosť a úrodnú pôdu pri 10-ročnej obnove duchovného života veriacich.

Ing.Alojz KRAJČÍ

Z HISTÓRIE ZVONOV HORNOSRNIANSKEHO KOSTOLA

Prvé tri zvony nášho kostola boli darom nitrianskeho biskupa Augustína Roskovaniho, o čom svedčí nápis na prostrednom zvone, ktorého doslovný latinský text znie: ECCLESIAE SZRNYENSI DONAVIT AUGUSTINUS ROSKOVANYI EPISKOPUS NITRIENSIS DIE 24.JUNI 1864 FUS A PER WILHELMUM FISCHER TYRNAVIAE. Zo súčasných občanov obce Horné Srnie je pravdepodobne už len málo tých, ktorým je známe, že tento prostredný zvon je jediný z pôvodných troch, ktorý bol uchránený pred skazou, aká postihla na sklonku prvej svetovej vojny desaťtisíce zvonov, aby delá z nich odliate zabránili pádu Rakúskouhorskej monarchie. Bol to zúfalý pokus a nezmyselný čin veľmoci, ktorá v snahe o sebazáchranu zneužila zvonov na výrobu zbraní rozsievajúcich smrť a hrôzy na frontoch Európy. Pádu monarchie však už nezabránil.

Terajší veľký a malý zvon, ktoré nahradili zvony pôvodné, boli zhotovené vo zvonolejárskej dielni Pavla Ranku v Trenčíne v roku 1921 a sú na nich tieto údaje: Veľký zvon - Povstal som z milodarov R.K. veriacich hornosrnianskych.

Lial ma Pavel Ranko v Trenčíne 1921

Malý zvon - Ježiš moja potecha

Lial ma Pavel Ranko v Trenčíne

Pri posviackach zvonov boli ich patrónmi zvolení: Veľký zvon má patróna sv.Jána Nepomuckého, stredný zvon - sv. Antona a malý zvon - sv. Anjelov strážcov.

Do roku 1968 sa zvonievalo ručne. Pre chlapcov to bol vždy zážitok, na ktorý si i po desaťročiach radi spomínajú. Snahou pána farára Augustína Turčeka bolo ručné zvonenie na našej veži nahradené mechanizmom poháňaným elektricky. Pozoruhodné na tomto je to, že zvony poháňané elektrickým zariadením prvýkrát zvonili, keď oznamovali miestnym veriacim smrť ich duchovného otca vdp.Turčeka, starostlivého kňaza, s menom ktorého je navždy spojená pamiatka na prístavbu oboch postranných kaplniek pri hlavnom vchode kostola, na obloženie vnútorných stien travertínom, zaobstaranie prekrásnej krížovej cesty /drevorezba/, vybudovanie krásneho Betlehema /ešte aj doteraz najkrajšieho na okolí/ zariadeného

na pohyb figúriek osôb, zvierat a predmetov, vybudovanie Božieho hrobu, vymaľovanie kostola, úpravy priestoru pred kostolom a iné. Posledným dielom jeho snáh bola inštalácia elektrického zvonového mechanizmu na veži kostola, ako sme vyššie opísali. Jeho zásluhy o zveľaďovanie nášho kostola nech mu odplatí Boh.

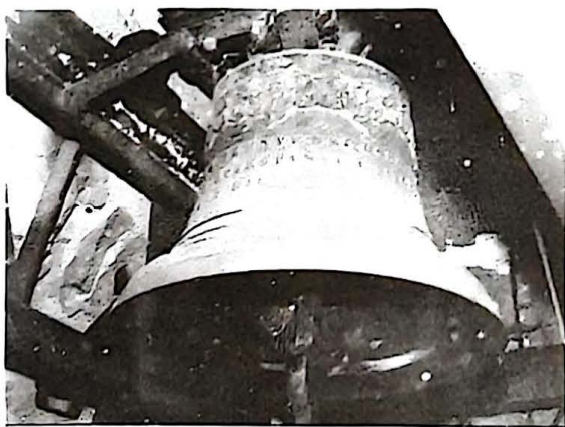
Anton **BEŇO**

Veľký zvon

Malý zvon

Stredný zvon

Vážení spoluobčania.

Výročie posviacky nášho kostola chceme dôstojne pripomenúť z dvoch pohľadov.

V prvom rade je to záležitosť náboženská. Naši predchodcovia a ešte žijúci starší občania poznali potrebu duchovného života. Preto si podmienky sami, ako cirkevná obec, pripravovali už od roku 1932. Rekonštrukcia kostola bola realizovaná v ťažkých vojnových rokoch. Z chudobných rodín nebolo možné darovať väčší finančný obnos, ale takmer všetci práce schopní pomohli prácou. Zdarma, lebo mali svoj cieľ. Dosiahli ho, lebo cieľ mal jasnú predstavu.

Druhý pohľad je rýdzo spoločenský. Na prípravných a realizačných prácach sa zúčastnili aj občania iného vierovyznania. Vy starší ste ich poznali. Ich vnútorné presvedčenie bolo základom života. Dnes tomu hovoríme, že boli lepšie časy, ale skôr by sme mali hovoriť o vzájomnom pochopení, tolerancii a snahe zanechať za sebou kultúrnu stopu. A to sa u nás stalo aj v ťažkom čase vojny.

Všetkým, ktorí sa zúčastnili akýmkoľvek spôsobom na rekonštrukcii kostola, chceme poďakovať. Hlavne však vám, žijúcim spoluobčanom, osobitne ďakujeme za dobre vykonanú prácu. Ostalo po vás dielo hodné pochvaly.

Milan VIDOMAN
starosta obce

F E M S

F E M S

Montáže a demontáže technologických zariadení

F E M S

spoločnosť s r. o.

Zabezpečuje dodávku a montáž technológií:

- o čističiek odpadových vôd
- o čerpacích staníc vody
- o filtračných zariadení
- o úpravne vody
- o vykonáva sprostredkovanie obchodu
- o vyrába nádrže, zásobníky a kontajnery z kovu
- o vyrába kovové konštrukcie a ich časti

F E M S

Bratislavská 439/18 /slobodáreň č.14/

018 41 Dubnica nad Váhom

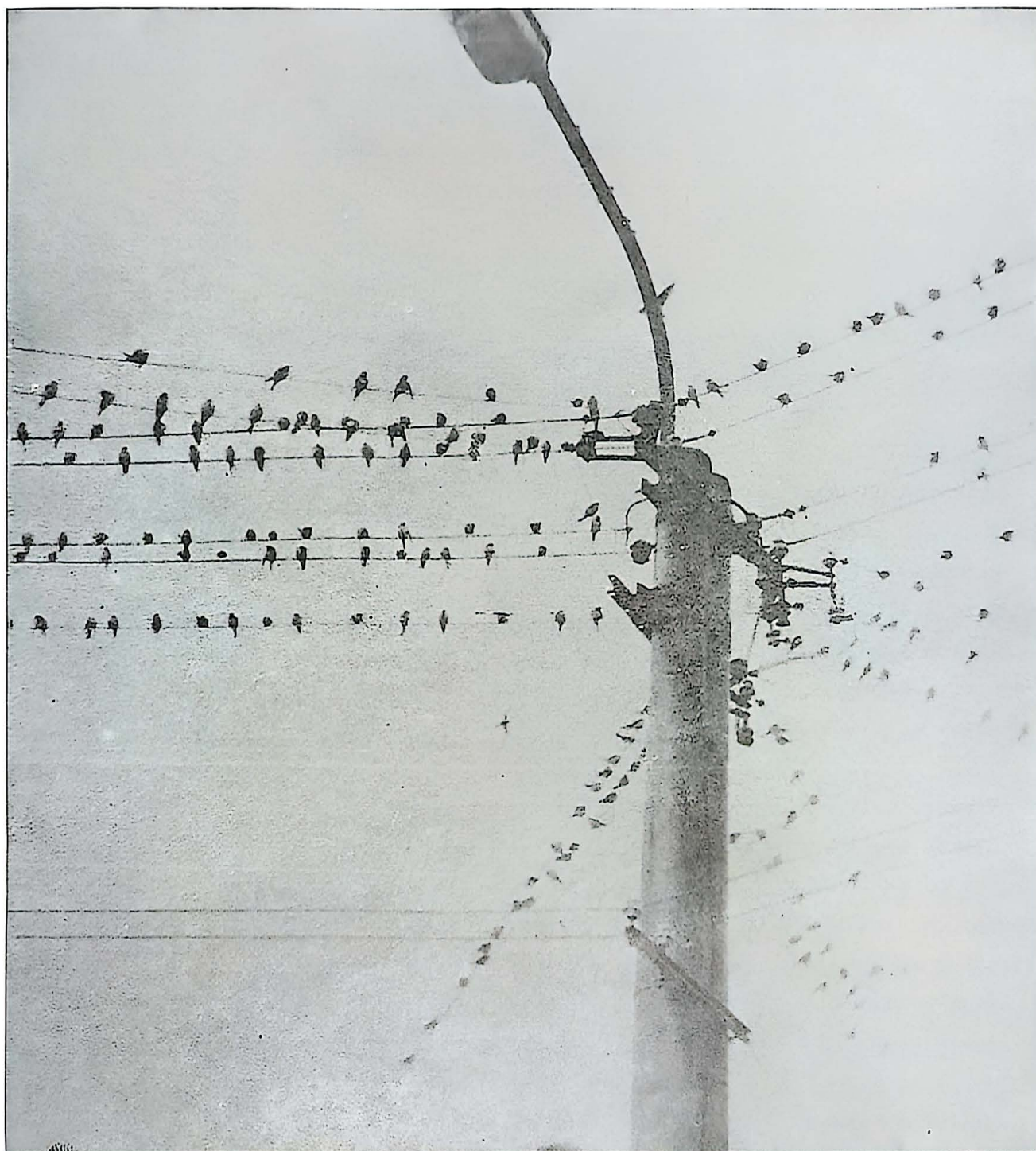
LIPOVEC

NOVINY OBCE HORNÉ SRNIE

NOVEMBER 1993

č.4

ROČ. II

J E S E Ň

*Zem nám už vydala svoje plody
a príroda chce tiež už spať...
Tak, ako po dni plnom krásy i nepohody
únavou zavrie oči dobrá mať.*

*Zošedla zeleň našich polí,
nad oráčinami vietor fúka -
a krásu, čo aj trocha bolí
vo farbách svojich jeseň núka.*

*Jeseň - doba nostalgie,
padajúceho lístia, smutných akordov čas...
V srdci však istota neumiera, žije,
že príroda k životu prebudí sa zas.*

*To večný kolobeh je žitia
po veky vekov čo sa strieda.
Narušiť ho koho túžby schytia,
tomu je trikrát: beda, beda, beda...!*

Anton B E Ň O

OD USADLOSTI K MODERNEJ OBCI

(3.pokračovanie - roky 1942-1943)

Dôsledky vojny bolo cítiť v obci už od roku 1942. Najviac v rodinách, z ktorých odchádzali mladí muži na vojnu. Zhoršili sa podmienky v zásobovaní. Mäso bolo len na prídely, od 22.7. bolo možné kupovať maximálne 40 Dg týždenne na osobu. Mäsiar mohol predávať iba telacie a hovädzie mäso, bravčové v drobnom predaji nebolo možné kúpiť. Domáce zakáľáčky ošípaných mohli byť urobené len so súhlasom notárskeho úradu a minimálna hmotnosť bola určená na 110 kg. Nákup ošípaných s hmotnosťou do 60 kg bol voľný, ťažšie mohli byť nakupované so súhlasom Slovpolu. Občania si vedeli pomôcť aj v týchto časoch, vyskytli sa zabíjačky "na čiero". Niektoré boli "dobrými" susedmi ohlásené a nasledovala pokuta. Nebolo vzácnosťou pri kontrolách vidieť takmer 2-ročné mašurko s hmotnosťou 40-50 kg, ktoré "nechcelo" pribrať.

3. výročie samostatnosti bolo dôstojne oslávené. 14.marca bolo verejné zhromaždenie s krátkym kultúrnym programom. V hedeľu 15.marca program pokračoval divadelnými hrami. Všetko bolo uskutočnené v hostinci pána Michala Kebíška.

V máji, v nedeľu na Nebovstúpenie Pána bol celosvetový sviatok, 25.výročia biskupstva pápeža Pia XII. U nás farský úrad a škola pripravili pekné nedeľné odopoludnie s kultúrnym programom školských detí.

V cementárni doslúžila stará kantína a 29. júna otvorili novú viacúčelovú budovu, ktorá slúži doteraz a pre stavby rodinných domov zamestnancov cementárne boli vyvlastnené pozemky na Černavom. Pôvodné futbalové ihrisko bolo premiestnené vedľa niekdajšej štátnej cesty a železnice (terajší vodný zdroj CEMMAC). Pri vyvlastňovaní boli určité problémy, ale tie sa vyriešili náhradnými pozemkami, v niektorých prípadoch s dvojnásobnou výmerou. Bola to dobrá akcia a zároveň základ pre výstavbu novej obytnej štvrte v obci. Z hľadiska architektúry pribudol nový typ obytných domov. Ďalšia historická udalosť bola rekonštrukcia kostola, ale tomu sme venovali predošlé číslo Lipovca.

Koncom roka bola otvorená predajňa pána Jána Janču. Potravinové družstvo veľmi dobre slúžilo obyvateľom. Na jeho založení mal významný podiel pán Jozef Cabala. Bielym miestom v histórii nášho národa aj obce je odsun Židov do táborov a ich likvidácia. V obci boli 4 židovské rodiny. Vlastnili obchody, hostinec a menšie výmery poľnohospodárskej pôdy. Aj ich zastihlo obrovské nešťastie. Nútene odišli, ale jeden z mladíkov, pán Jozef Kraus sa tajne do obce vrátil. Dlhšiu dobu sa schovával, ale psychicky neunesol ľarchu odchodu. Svoj život ukončil tragicky na stožiarí elektrického vedenia.

Rok 1943 z pohľadu obce bol úspešný. Vytvorením podmienok súkromného podnikania boli postupne zriaďované takmer všetky služby obyvateľom. Dobre fungovala "kultúra" zásluhou mimoriadnej aktivity mládeže. Nebola to náhoda, že fungovala knižnica, dychová hudba, divadelníci. Trojuholník starosta - škola - fara pracoval spoľahlivo. Aj preto, že našli podporu v cementárni a u lesnej správy. Do akcií sa výdatne zapájala Hlinkova slovenská ľudová strana (HSĽS) a Matica slovenská.

V rámci HSĽS boli po celom Slovensku organizované politické školy, ktoré mali v náplni prednášky rôzneho zamerania. U nás boli tieto prednášky 14. februára v bývalej štátnej škole, súčasne s kultúrnym programom a účasť bola prekvapujúco veľká.

4. výročie samostatnosti bolo dôstojne oslávené v deň štátneho a národného sviatku 14. marca.

Podľa zákona o Brannej výchove mali slovenskí občania mužského pohlavia od 6 do 50 rokov a ženského pohlavia od 6 do 30 rokov povinnosť absolvovať školenie. Na cudzincov sa zákon nevzťahoval. Podobne aj vydaté ženy nepodliehali povinnosti zo zákona. Výcvik bol zameraný na zvyšovanie telesnej zdatnosti, národného sebavedomia a odbornú zdatnosť pri obrane vlasti. Väčšie podniky mali vlastnú organizáciu výcviku. Medzi ne patrila aj miestna cementáreň. Obecný úrad za výdatnej pomoci občanov postavil nový drevený most, ktorý spájal obec so štátnou cestou (bol nad terajšou lávkou). Náklady činili 130 tisíc korún. V škole bola zmena učiteľov a znovu sa k nám vrátili manželia Jozef a Antónia Justoví.

V náväznosti na dlhoročné tradície a hlavne úspešné dve predchádzajúce kultúrne sezóny prispeli k skutočnosti, z ktorej vyberám veselé a milé spomienky členov ochotníckeho divadla na ich činnosť. V roku 1943 aj napriek vojnovému stavu sa kultúra na Slovensku i u nás rozvíjala. Ochotnícke divadlo malo svoj festival v Banskej Bystrici v druhej polovici roka. Pán farár Anton Posluch, ktorý mal srdečný vzťah k divadlu poznal kvalitu a stav naštudovaných hier našich ochotníkov, preto po krátkej porade ich prihlásil do súťaže s hrou "Kto si bez viny, hoď do nej kameňom". Prípravy na festival boli dobré, ale tesne pred odchodom "zachrípol" pán Ondrej Kebísek a jeho rolu farára naštudoval pán Jaroslav Papiernik, ktorý mal k postave veľmi blízko, hlavne pre dobré vzťahy s vdp. Posluchom. Boli dobrí susedia. Aj preto pán farár vyhovel žiadosti suseda a požičal mu staršie bohoslužobné oblečenie, ktoré bolo ako ušité na pána Papiernika.

Cestou vlakom do Banskej Bystrice sa navzájom povzbudzovali, ale zároveň

spolu cítili aj obavy, ako to dopadne. Prvý zážitok mali už pred súťažou. Naši už sčasti oblečení sa náhodne stretli s pánom biskupom. Náš pán "farár" sa nestratil a na latinský pozdrav pána biskupa suverénne odpovedal latinsky. V očiach pána biskupa ostal na krátky čas farár - ochotník. Všetko sa vysvetlilo na vyhodnotení súťaže, kde pán biskup chválil výkon "farára", ale nepáčila sa mu tvrdá srňanská slovenčina. Jaroško sa priznal a u biskupa bol jeho výkon ešte vyššie ocenený. Úlohu 70 ročného starca hral v tejto hre 17 ročný mladík, pán Vincent Varček. Bol už vtedy populárny. "Starček" Vinco si do kufra k rekvizitám nemusel pribaľovať stareckú parochňu. Mal (a ešte má) krásne kučeravé vlasy, ktoré si nechal, ako hovorí iba trošku narásť. Z tých mimojaviskových zážitkov spomína ako veľmi humornú chvíľu, keď pred súťažou odchádzali od profesionálnych maskérov. Navzájom sa veľmi ťažko spoznali, tak ich "zrichtovali", ale pomohli im k dosiahnutiu výborných výkonov. Individuálny výkon pána Vincenta Varčeka bol vysoko hodnotený. O bod predstihol začínajúceho profesionála pána K.L.Zachara a umiestnil sa na 2. mieste.

Mimoriadny zážitok z festivalu mal aj "chorý" pán Ondrej Kebísek, ktorý do Banskej Bystrice cestoval ako šepkár. Ako sám hovorí, jemu sa pred vystúpením našich triasli kolená v šepkární, hoci ho nik nevidel, ale pohyb a prejav na javisku kolegov vysoko hodnotí. Nezabudne na to, ako si pripravovali kostýmy, vybavenie javiska, dokonca zo zisku im podnikatelia lacnejšie zhotovili aj skladacie stoličky pre obecenstvo, ktoré boli neskoršie znárodnené.

V spomínanej hre mimo týchto troch, ktorí mi svoje zážitky vyrozprávali, hrali aj pani Sylvia Lamačková, rodená Papierniková, pani Irena Resová, rodená Cabalová (žije v Prahe), pani Amália Mojtovej rodená Bórová, pani Pavlína Papierniková rodená Papierniková a pán Michal Lamačka.

Aj napriek tomu, že si sčasti hradili náklady spojené s účasťou na festivale, boli dobrá partia a preto im zostali krásne spomienky. Aj na to, že ich príchod na železničnej stanici očakával pán farár Anton Posluch a srdečne im ďakoval za dobrú reprezentáciu obce.

Roky 1942-1943 boli rokmi ťažkými pre národ aj pre obec. Vďaka patrí vtedajším vedúcim pracovníkom v obci, že dokázali triezvo zvážiť podmienky a proti ťažkostiam, ktoré prežívali, postavili smelé plány rozvoja obce a hlavne že ich naplnili. Nezabudli na duchovný život, vedeli, že je základom spoločenskej činnosti.

Rád zaznamenávam tieto udalosti, majú zmysel, odhodlanie, vytrvalosť a postupné zlepšovanie. Veď aj v týchto vojnových rokoch bolo realizované rozšírenie intravilánu, výstavba moderných, pre našu obec nových typov obytných domov. Začala etapa výstavby ciest, chodníkov, bol postavený nový most a rekon-

štruovaný kostol. Je nutné pripomenúť, že i v cementárni bol trvalý odbyť, miestni obyvatelia mali prácu a vedenie cementárne rozvoju obce výrazne pomáhalo.

Ing. Alojz KRAJČÍ

SLUŽBY V OBCI

Pôvodne "Drobné prevádzkarne" boli v zmysle zákona na záver roka 1992 s platnosťou od 1.1.1993 transformované na živnostenské podnikanie obce Horné Srnie v nasledovných činnostiach:

- stavebná
- zámočnícka
- stolárska
- doprava
- pre správu bytového fondu vodo-plyno a elektroinštalačné práce

Stavebná skupina v roku 1993 sa podieľala na budovaní vodovodu na objektoch studní, čerpacej stanice, prírodného radu k vodojemom a rozvodu v ulici pod Zábrehom. Pri realizácii týchto stavieb sme ušetrili oproti rozpočtu cca 1,7 milióna Sk. Ďalej bola zrealizovaná prístavba Domova dôchodcov v Hornom Srní. Zo zisku sme previedli opravu strechy na Dome služieb.

Stavebná skupina, ako i ostatné dielne sa podieľajú na údržbe bytového fondu obce, ktorý predstavuje 129 bytov v našej správe bytového hospodárstva. Tu je treba pripomenúť, že obec prevzala byty od bytového podniku Trenčinaske Teplice v dosť schátralom stave bez finančných prostriedkov z predošlého nájomného. Súčasné finančné prostriedky z nájomného stačia na odstraňovanie najsúrnejších závad havarijného stavu či na elektrorozvodoch, vodoinštalácii a kúrenia. V súčasnej dobe sa pripravujú podklady pre predaj bytov a to prednostne nájomcom bytov v obytných domoch. Harmonogram predaja bol schválený obecným zastupiteľstvom. Podrobnejšie informácie o predaji bytov a o zaraďovaní žiadateľov o byty do poradovníka obsahuje Všeobecne-záväzné nariadenie obce č.5/1993, ktoré je vyvesené v propagačnej skrinke pred Obecným úradom, ako aj na Obecnom úrade v Hornom Srní.

V stolárskej dielni sú poskytované služby jednak obyvateľom obce, ako i zákazníkom z blízkeho okolia. Je možné bežné opracovanie dreva - ako rezanie, hobľovanie, výroba obkladov, ako i výroba výrobkov pre stavebníkov (okná, dvere)

z vlastného materiálu. Je možné vyrábať kompletne nábytkové zostavy bez čalúnenia, ako i nábytkové doplnky podľa osobitných želaní zákazníka. V stolárskej dielni je možné vyrábať i interiéry pre súkromných podnikateľov. V súčasnosti výrobky stolárskej dielne sú z pohľadu cenovej úrovne v dostupných reláciách.

Doprava, ktorá pozostáva z nákladných áut AVIA 31, LIAZ - sklápač, fekál PV 3S, Bielorús - zemný stroj a malotraktor. Doprava je využívaná pre vlastnú činnosť, pre organizácie, súkromných podnikateľov i ako služby pre obyvateľov obce Horné Srnie.

V zámočníckej dielni je možné vykonávať bežné zámočnícke a klampierske práce. Využíva sa i na údržbárske práce pre strojový park Prevádzkarní obce Horné Srnie.

Ďalšie prevádzky - krajčírstvo, holičstvo ; kaderníctvo a sklenárstvo sú v ekonomickom prenájme. Krajčírstvo denne od 7,00 do 15,00 prevádzkuje p. Naňáková, holičstvo a kaderníctvo p. Jánošíková a p. Varčeková podľa rozpisu a sklenárstvo každý piatok od 8,00 do 16,00 hod. (v prípade malého záujmu do 12,30).

Prevádzkarne obce Horné Srnie sú samostatne hospodáriacou jednotkou, finančne nezávislou, pričom časť prebytku hospodárenia je poukazovaný do rozpočtu obce.

Touto informáciou o poskytovaných službách prevádzkarňami obce tieto ponúkame obyvateľom Horného Srnia.

Naše služby sú tu pre Vás.

Ing. Ján JÁNSKY

INFORMÁCIE OBECNÉHO ÚRADU

Pozemková reforma v katastri obce Horné Srnie

Pozemkový úrad v Trenčíne zastúpený jeho prednostom Ing. Malíškom nás informoval o pozemkovej reforme v katastri obce.

Jej účelom je vrátiť pôdu vlastníkom podľa ich žiadosti. Je to možné na základe preukázania vlastníckych listín. Tým bývalým užívateľom, ktorí nemajú vlastnícke listiny je možné v rámci pozemkovej reformy pomôcť, aby bolo ich vlastníctvo dokázané.

Po dohovore s PÚ je nutné vlastníkov pôdy v obci informovať o postupe všetkých prác v rámci pozemkovej reformy. Písomné podklady z PÚ sú k dispozícii v propagačných skrinkách. V súčasnosti je nutné, aby sa vlastníci pôdy s nimi oboznámili. Podľa určenia PÚ pripravíme "Valné zhromaždenie", na ktoré

budú všetci vlastníci pozvaní. Na tomto zhromaždení bude zvolené predstavenstvo. Preto Vás prosíme o prípravu kandidátov do predstavenstva. Majú to byť vlastníci, ktorí sú ochotní a schopní spolupracovať s PÚ.

Pozemková reforma má priniesť poriadok do vlastníckych vzťahov v našom katastri. Mali by sme rešpektovať, aby poľnohospodárska výroba v PD Vlára pokračovala, ale vlastníci majú právo žiadať náhradnú pôdu do osobného užívania. Niektorí toto právo už využívajú. PD Vlára postupne vybavuje tých žiadateľov, ktorí sa preukážu vlastníckymi listinami. Doteraz sú rozdelené náhradné pozemky v štyroch lokalitách podľa platných geometrických plánov. Jedná sa o lokality Strážnice, Pod Drahami, Pod Vrškom a Rúbanice. Podľa požiadaviek vlastníkov, budú riešené ďalšie náhradné pozemky.

Tí vlastníci, ktorí nemajú vlastnícke listiny sa majú o pôdu hlásiť a pripraviť si podklady o možnosti priznania vlastníctva v rámci pozemkových úprav (napr. dôkazom aspoň 2 občanov).

Termín Valného zhromaždenia určí Pozemkový úrad v Trenčíne a bude vlastníkom pôdy vopred oznámený pozvánkou.

Investičná výstavba v obci

Pri tvorbe a schvaľovaní obecného rozpočtu na rok 1993 obecné zastupiteľstvo vychádzalo z priority a potrieb obce. Je potrebné ukončiť rozostavené stavby, ktoré prechádzajú ešte z roku 1991 a budú - ak to finančná situácia dovoľí - ukončené až v roku 1994.

V roku 1992 bolo ukončené rozšírenie vodovodu na sídlisku Černača s prepojením na vodovod v Súhrade cez novú lávku pre peších. Bola tiež zahájená a ukončená stavba lávky pre peších smerom na železničnú stanicu a CEMMAC a.s. so svetelnou signalizáciou. Do roku 1993 prešla aj stavba "Využitie vodných zdrojov Stará rieka". Od jej začiatku bolo prestavané 5,567.000,-- Sk a za rok 1993 2,670.000,-- Sk. V roku 1994 na jej ukončenie bude potrebné 4,551.000,-- Sk.

V mesiaci októbri sme zahájili úpravu komunikácie cez Orešovnú, ktorá by mala byť ukončená do konca novembra.

Pre rok 1994 pripravujeme: rozšírenie vodovodu III. v uliciach Horný Koniec, Dolné Záhumnie I. a II a Prúdy II.
Projekčne chceme pripraviť stavbu kúpaliska.
Pripravujeme tiež výmenu žiaroviek verejného osvetlenia z 250 W na 75 W.

Obecný úrad žiada občanov:

Tí, ktorí majú na chodníku alebo na miestnej komunikácii nejaký materiál, je potrebné tento odpratať, pretože je potrebné pripraviť MK na zimnú údržbu.

Opätovne žiadame občanov, aby racionálne narábali s odpadom, ktorý vozíme na skládku do Trenčína. Do konca augusta 1993 obec zaplatí za vývoz odpadu 293.000,-- Sk.

Milan VIDOMAN

SPÔSOB UMIESTNENIA

PRESTÁRLÝCH ALEBO CHORÝCH OBČANOV V ÚSTAVOCH SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI.

Okresný úrad Trenčín zriaďuje a riadi nasledovné ústavy sociálnej starostlivosti: Domov dôchodcov Beckov

Ústav pre mentálne postihnuté deti Adamovské Kochanovce

Ústav pre mentálne postihnuté ženy Zemianske Podhradie

Domov dôchodcov Koštolná

Domov dôchodcov Horná Súča

Domov dôchodcov Skalka n/Váhom

Domov dôchodcov Horné Srnie

Domovy dôchodcov v Hornom Srní a Hornej Súči sú domovy novšieho typu s počtom obyvateľov 20. Sú to tzv. rodinné typy domov, pomerne komfortne zariadené s denným režimom prispôbeným skladbe obyvateľov. Staršie domovy sú veľkokapacitné zariadenia, viac usporiadané nemocničnemu režimu.

Menšie domovy však majú nevýhodu v nákladovosti prevádzky a zabezpečenia jej nepretržitosti relatívne malým počtom pracovníkov. Domov dôchodcov v našej obci pozostáva zo 4 pavilónov - mužský, ženský, hospodársky pavilón a pavilón so spoločenskou miestnosťou, jedálňou a ambulanciou. Súčasne najrušivejším momentom pre našich obyvateľov je, že náš domov nemá uzatvorené oddelenie, kde by bolo možné umiestniť dementných, prípadne ťažko psychicky narušených obyvateľov. Tento problém by bolo možné vyriešiť prístavbou jedného obytného pavilónu, čo ale v súčasnej ťažkej ekonomickej situácii nie je možné.

Postupnosť umiestnenia občanov do ústavu sociálneho zariadenia je nasledovná:

Žiadateľ o umiestnenie predloží vyplnenú žiadosť na Obvodný úrad v Trenčíne - sociálne oddelenie. Po prešetrení sociálnej situácie žiadateľa a podpísaní

žiadosti posudkovým lekárom je žiadosť zaslaná obvodným úradom ústavu, ktorý žiadateľ uvedie vo svojej žiadosti. Domovy dôchodcov majú zostavené tri druhy poradovníkov - podľa stupňa naliehavosti. V prvom rade je ústav povinný a neustále kontrolovaný okresným úradom za plnenie a vybavovanie žiadostí zaradených do poradovníka prvého stupňa. Jedná sa o žiadateľov s vážnymi zdravotnými ťažkosťami, ktorým nie je možné v domácnosti zabezpečiť plnú starostlivosť. V žiadnom prípade ústav nemôže prijímať a upravovať žiadosti občanov svojvoľne, tak ako si to neraz občania predstavujú.

V súčasnosti sa náš ústav borí s vážnymi finančnými problémami. Keďže bol vybudovaný z bývalej materskej školy, nemal vybudovanú práčovňu a upravovaňu prádla na požadovanej úrovni z hľadiska hygienického ale aj bezpečnosti pri práci. Snažili sme sa vyriešiť tento problém prístavbou hospodárskeho pavilónu, no bohužiaľ nie sme schopní stavbu dofinancovať a ústav je dlžný Drobnnej prevádzkarni pri Obecnom úrade za stavebné práce finančnú čiastku 85.000,-- Sk. Ďalším závažným problémom je vybavenie ústavnej kotolne 2 kotlami ETI 75 po životnosti, z ktorých jeden má prasknuté kotlové teleso. Havarijný stav kotolne bol zahlásený a predložený na ministerstvo financií už v 7. mesiaci, no do dnešného dňa nám nebolo zaslané žiadne vyjadrenie. Blíži sa zima a môže sa stať, že nebude schopný prevádzky ani jeden kotol a náš ústav ostane bez vykurovania úplne. Kto si vie vôbec predstaviť, čo sa stane s tými 11 ťažko chorými ľuďmi, ak zostanú jeden-dva dni v nevykúrenej miestnosti.

Keďže sme nenašli pomoc na príslušných ministerstvách, obracia sa náš ústav po známych ale aj vzdialených podnikoch, či súkromných podnikateľoch so žiadosťou o finančnú pomoc. Smutné je, že odpoveď ale aj finančnú podporu dostávame od podnikov vzdialených od nášho ústavu, ale neprichádza z blízkeho okolia. Veď tento ústav má slúžiť predovšetkým obyvateľom našej obce a blízkeho okolia, čo sa snažíme aj v poradovníkoch čakateľov dodržiavať. Preto by aj finančná pomoc mala prísť z podnikov, ktoré vybudovali naši občania ale už sami nevládzu požiadať o pomoc. Veď všetci raz budeme starí, bezvládni, bude treba na nás prať, variť a možno práve "my-vy" požiadate o starostlivosť Domov dôchodcov Horné Srnie.

Zamyslite sa prosím Vás všetci, ktorí máte možnosť disponovať s finančnými prostriedkami nad dôležitosťou ich použitia. Veď väčšiu cenu ako má ľudský život nemá nič. Ak máte možnosť, pomôžte nám v ťažkej finančnej situácii a poukážte nám čo i len malú čiastku na náš účet:

Národná banka Trenčín

č.ú. 6015-7129-202/0720

Touto cestou sa chceme my všetci zamestnanci, ale aj obyvatelia Domova dôchodcov poďakovať Ing.Oldrichovi Kebískovi, riaditeľovi Cementárne Ladce, ktorý nám na našu žiadosť odpovedal v priebehu niekoľkých dní a poukázal na náš účet 15.000,-- Sk. Je to prejav hlbokého ľudského citu nielen ako človeka, ale aj občana - vedúceho pracovníka - našej obce.

Pomôžte nám prosím Vás všetci, ktorí môžete pomoc poskytnúť.

Ing. Jolana HIKLOVÁ

KULTÚRA

Spoločenské programy a zábavy

- 19.11.1993 o 19,00 hod. vystúpia v Klube Cementár Maja Velšicová a Michal Slivka, v hudobno-zábavnom programe pod názvom "Výpredaj hláv". Spievať bude Oľga Szabová a ďalší. Súčasťou programu je módna prehliadka jesenných odevov. Všetkých Vás srdečne pozývame.
- 27.11.1993 malá sála - Katarínska zábava
Hudba: Dušan Piatrik + M.Cíсар
- 26.11.1993 veľká sála - Štefanská discozábava
Hudba: DJ Janečka
- 31.12.1993 veľká a malá sála - Silvestrovská zábava
Hudba: D.Piatrik a M.Cíсар - DJ Janečka

Program kina Cementár:

14.11.1993	Pobehlica	23.12.1993	Sister ACT
18.11.1993	Collette	30.12.1993	Oheň v oblakoch
20.-21.11.1993	Vietor		
25.11.1993	Dvaja spoločníci	2.1.1994	Howards end
27.-28.11.1993	Horký mesiac	6.1.1994	Modrá oceľ
		8.-9.1.1994	Nabitá zbraň 1
2.-3.12.1993	Posledný akčný hrdina	13.1.1994	Snehulienka a sedem trpaslíkov
5.12.1993	Ten, kto sa pozerá	15.16.1.1994	Assasis - tá, ktorá zabíja
9.12.1993	Nepovedzte mamičke	20.1.1994	Navždy mladý
11.-12.12.1993	Nepočujem zlo	22.-23.1.1994	Archa neviniatok
16.12.1993	Neuveriteľný deň	27.1.1994	Kamufláž
18.-19.12.1993	Noci šeliem	29.-30.1.1994	Jurský park

Knižné novinky v knižnici

Segal, E.: Kto nepozná lásku
King, S.: Nočná zmena
Collinsová, J.: Svet je plný ženatých mužov
Collinsová, J.: Šéfka
Steelová, D.: Palomino
Joestenová, R.: Láska a smrť
Douglas, K.: Handrárov syn
Saint-Loup, M.: Kríž a ruža
Radishová, K.: Bež, Bambi, bež
Cook, R.: Horúčka
Bellester, G.T.: Kráľovská história
Steelová, D.: Ocko
Simmel, J.M.: Aféra Niny B.
Sheldon, S.: Odvrátená tvár polnoci
Zagorka, M.J.: Gordana
Zagorka, M.J.: Kňazná z Petrinskej ulice
21 zväzkov Love Story - romániky
Dobšinský: Slovenské obyčaje, povera a čary
Dobšinský: Nebeská sláva /zo zbierky Slov. ľudových rozprávok/
Caspariová, P.: Bibi a Bubi - 1. zv. Láska na prvý pohľad
2. zv. Nerozluční priatelia
3. zv. Kamaráti v dobrom

JUBILEÁ V NOVEMBRI - DECEMBRI 1993

80-rokov oslávia:

Silvia Húdková, nar. 10.11.1913
Pavína Turáková, nar. 28.11.1913

Zlatú svatbu oslávia:

Pavol Hanáček a Anna rod. Kebísková - sobáš mali 10.11.1943
Cyril Cabala a Alžbeta rod. Fabuš-Galková - sobáš mali 17.11.1943

S r d e č n e b l a h o ž e l á m e !

ŠPORT - Z FUTBALOVEJ KUCHYNE

Futbalové mužstvá dospelých, dorastu a žiakov pokračujú v rozbehnutých majstrovských súťažiach so striedavými úspechmi. Mužstvo žiakov po postupe do krajskej súťaže pocítilo, aký veľký rozdiel je medzi okresnou a krajskou súťažou a súperenie s veľkými mestami, kde je väčší výber futbalistov, je veľmi ťažké, čo dokazujú i doteraz dosiahnuté výsledky.

Tovarníky - Horné Srnie	8:1
TIS Trenčín B - Horné Srnie	3:2
Horné Srnie-Vráble	1:2
Strojár Nitra - Horné Srnie	13:1
Horné Srnie - Zlaté Moravce B	2:1
LO Trenčín - Horné Srnie	1:1
Horné Srnie - Partizánske	0:1
Nemšová - Horné Srnie	6:2

Mužstvo dorastu po začiatočných problémoch, keď nebolo dostatočné množstvo hráčov, sa podarilo doplniť, ale na priaznivejších výsledkoch sa to zatiaľ neprejavilo.

Doterajšie výsledky:

Šimonovany - Horné Srnie	9:0
Horné Srnie - Uhrovec	2:1
Bojná - Horné Srnie	1:1
Horné Srnie - Skalka n/Váhom	1:2
Výčapy Opatovce - Horné Srnie	5:0
Horné Srnie - Topoľčianky /K/	3:0
Žitavany - Horné Srnie	3:2
Horné Srnie - Nemšová	2:3
Partizánske B - Horné Srnie	8:0
Horné Srnie - Zbehy	2:2
Bošany - Horné Srnie	2:0
Horné Srnie - Ozeta Trenčín	0:3

Mužstvo dospelých, ktoré pomýšľa na postup do vyššej súťaže zatiaľ svojimi výkonmi veľmi nepresvedčilo o postupových ambíciách, aj keď strata za vedúcim mužstvom je stále dostihnuteľná.

Z doterajších výsledkov:

Horné Srnie - Ľuborča	2:1
Tr.Teplice - Horné Srnie	1:0
Horné Srnie - Beckov	1:0
Horné Srnie - Dubodiel	3:0
Tr. Teplá - Horné Srnie	0:4
Horné Srnie - Tr.Jastrabie	0:0
Dolná Súča - Horné Srnie	2:0
Nemšová - Horné Srnie	3:1
Horné Srnie - Soblahov	3:3
Melčice Lieskově - Horné Srnie	2:0
Horné Srnie - V.Bierovce Opatovce	4:1

Priebežná tabuľka po 12. kole:

1. Nemšová	19 bodov
2. Tr.Teplice	18 bodov
3. Mel.Lieskové	18 bodov
4. Dolná Súča	16 bodov
5. Horné Srnie	14 bodov

Peter ŠTEFÁNEK